Tuotantoa on erittäin vaikea käynnistää uudelleen, jos se kerran ajetaan alas. **TUOTTAJA ANTTI-JUSSI PERTTU, EURA**

Kansalliset rajoitukset syövät kalkkunantuotannon kilpailukykyä

Kalkkunakukon painoa rajoitetaan Suomessa enemmän kuin muissa EU-maissa, mikä heikentää suomalaisen kalkkunantuotannon kilpailukykyä. Kalkkunantuotanto ei ole kilpailukykyistä myöskään muihin eläinlajeihin verrattuna, sillä eläintuki on huonompi.

EURA (MT)
Europarlamentaarikko **Petri Sarvamaa** (kok.) tutustui maanantaina kalkkunankasvatuksen nykytilaan **Antti-Jussi Pertun** tilalla Euran Kiukaisissa.

Sarvamaa kokee tilavierailut tärkeiksi. ”Täytyy tietää minkä puolesta puhuu, jolloin sen puolustaminen on helpompaa.”

Siat ja siipikarja jäivät uudessa cap-ratkaisussa edelleen tuotantoon sidottujen tukien ulkopuolelle. Etelä-Suomen vakavien vaikeuksien tuki on siis yksimahaisille erittäin tärkeä.

”Kalkkunalla on vielä puolet pienempi tuki suhteessa broileriin, kun vertailukohtana on tuotantorakennuksen pinta-ala. Tämä vääristää eläinten välistä kilpailua”, huomauttaa Perttu.

Kalkkunanlihan kotimaisuusaste on 60 prosenttia. Tuotanto on puolittunut vuodesta 2004.

Eläinkuljetusasetuksen tulkinta tiukkaa

Euroopassa käytettävissä 40 senttimetriä korkeissa kuljetuslaatikoissa voi Suomessa kuljettaa elopainoltaan keskimäärin 17-kiloisia kalkkunakukkoja. Saksassa samassa laatikossa kuljetetaan 22-kiloisia kalkkunoita, mutta sallittua on jopa 30 kiloa painavien kalkkunoiden kuljetus.

Kalkkunoiden kasvatus muutaman kilon painavammiksi olisi eduksi tuottajille.

”Juuri loppuvaihe on kalkkunankasvatuksessa edullisin, sillä silloin lihaksen kasvu on nopeaa. Suomessa käytettävällä rodulla on kasvupotentiaalia vielä pari kiloa”, kertoo tilan edellinen isäntä **Jouko Perttu.**

Suomessa viranomaiset tulkitsevat siis säädöstä tiukemmin kuin muualla EU:ssa.

”Kun Eurooppa on kaikille yhteinen, pitäisi tulkinta säädöksistä olla sama halki Euroopan”, painottaa Antti-Jussi Perttu. Sarvamaa on asiasta samaa mieltä.

Länsi-Kalkkunan toimitusjohtajan, **Erkki Muilun,** mielestä kansallisten tulkintojen ei pitäisi haitata kilpailukykyä maiden välillä. ”Muille maille ei saa heti alussa antaa etumatkaa.”

”Viranomaisten ja tutkijoiden näkemyksissä on eroja siitä, paljonko tilaa kalkkunoille olisi parasta olla kuljetuksessa. Jos tilaa on liikaa, kalkkunat hyppivät toistensa selkään ja loukkaavat toisiaan”, kertoo Muilu.

Loukkaantuneet kalkkunat käyvät myös tuottajan lompakolle, sillä ne menevät teurastuksessa alempaan luokkaan.

Komissio sallii kalkkunan kuljetuksen istuma-asennossa.

”Euroopassa on kalkkunankasvatusta harjoitettu kauemmin kuin Suomessa, joten suomalaisten virkamiesten tulisi luottaa enemmän sieltä saatuihin kokemuksiin. Lisäksi meillä on maailman paras kuljetuskalusto”, toteaa Jouko Perttu.

Hänen näkemyksensä mukaan eläinlääkärit ja virkamiehet eivät tunne tarpeeksi kalkkunaa, eivätkä usko tuottajaa. Virkamiesten toimiin haluttaisiin nyt järkeistystä ylemmältä taholta.

Sarvamaan vastaus tuotantoketjulle on, että eläinkuljetuksia käsitellään seuraavan parlamentin aikana eli vuosina 2014–2019.

Läpinäkyvyyttä toivotaan

Jouko Pertun mielestä jokaiseen kalkkunapakettiin tulisi laittaa tuottajan nimi ja kuva kertomaan kuluttajalle tuotantoketjun läpinäkyvyydestä ja lihan alkuperästä.

”Tämän ei pitäisi olla ongelma, sillä yleensä yhden tilan kalkkunat teurastetaan yhtenä päivänä.”

”Alkuperämerkinnät tuotteissa ovat tärkeät. Nykyinen hallitus on ajanut tätä asiaa eteenpäin, mutta se ei ole helppoa.” Sarvamaan mielestä suomalaisen ruuan puolesta pitäisi käydä mielikuvataistelua. ”Täytyisi saada kuluttajat uskomaan, että juuri meidän kalkkunat ovat niitä joita he haluavat syödä.”

Jouko Perttu peräänkuuluttaa erilaisia pakkausmateriaaleja kalkkunalle ja broilerille.

”Broilerin tuotantokustannukset ovat pienemmät ja lopputuote on siten halvempi. Kuluttaja ottaakin monesti kahdesta samannäköisestä pakkauksesta halvemman.”

Muilu epäilee, että suuret lihatalot eivät halua panostaa pieneen tuotantosuuntaan.

Jouko Perttu huomauttaa, ettei tuotanto saisi loppua. ”Tuotantoa on erittäin vaikea käynnistää uudelleen, jos se kerran ajetaan alas.”

LAURA KYLMÄMAA

PERTUN KALKKUNATILA

14 vuotta kalkkunoita

Antti-Jussi Pertun kalkkunatila sijaitsee Euran Harolan kylässä.
Kasvatuspaikkoja on 11 500 kalkkunalle eli tila on hieman keskivertoa suurempi.
Tila on ollut suvulla vuodesta 1703. Antti-Jussi Perttu on tilan kymmenes isäntä.
Ensimmäiset kalkkunat tilalle tulivat vuonna 1999.
Viljelyalaa on 50 hehtaaria. Tilalla viljellään kalkkunoille vehnää ja kauraa. Apetitille menevä tuoreherne on hyvä lisä viljelykiertoon.

JUSSI SAURAMO

Erkki Muilu (vas.) ja Antti-Jussi Perttu (oik.) esittelevät kalkkunantuotantoa Petri Sarvamaalle hänen neitsytmatkallaan kalkkunatilalle.

Tuottajakeskustelu rönsyili asiasta toiseen

Euran Kiukaisiin saapui maanantaina vajaa kymmenen viljelijää keskustelemaan maatalouden nykytilasta europarlamentaarikko **Petri Sarvamaan** (kok.) kanssa.

Tuottajakeskustelussa nousivat esiin maataloutta koskevat tärkeimmät päätökset. Eniten keskustelua syntyi lannoituksen ympärille.

Lannoitus kirvoitti keskustelua

Broilerintuottaja **Tommi Katilan** näkemyksen mukaan ympäristöpolitiikan ja muun politiikan tasapaino on nyrjähtänyt pahasti.

”Ympäristöpolitiikka ei saisi päättää teollisuuden kilpailukyvyn edellytyksistä.”

Tähän liittyvä nitraattiasetusluonnos ei välttynyt viljelijöiden moitteilta.

Kasvinjalostus on mennyt harppauksittain eteenpäin. Satotavoitteet ovat aivan toista luokkaa kuin kymmenen vuotta sitten.

Myös lannoitustarve on suurempi ja vaarana on ryöstöviljely, jos säädökset ovat liian tiukat.

Viljelijöiden mielestä starttifosfori pitäisi sallia, sillä kylmässä ravinteiden liukeneminen on hidasta.

Uusista erotusmenetelmistä toivottiin ratkaisua ravinteiden kierrätykselle. Esimerkiksi yhdyskuntajätteestä erotetut ravinteet voitaisiin hyödyntää luottavaisin mielin. Tällöin yhdyskuntajätteen kemikaalit ja raskasmetallit eivät estäisi käyttöä.

Viljelijän näkökulmasta vaikuttaa kuitenkin oudolta, että ensin lietteestä erotellaan pieni osa ravinteita ja sitten viljelijä laimentaa ravinteet puhtaaseen veteen, jotta tasainen levitys pelloille onnistuisi.

Kritiikkiä viljelijöiltä tuli myös yhdyskuntajätteen käytöstä viherrakentamisessa. Ravinteet valuvat sieltä suoraan Itämereen.

Nämäkin valumat menevät maatalouden piikkiin, kuten kaikki muutkin, joiden alkuperää ei saada selville.

Kritiikkiä ja onnistumisia

Sarvamaan mielestä järjen ääni toteutui viherryttämisvaatimuksessa.

Toinen tärkeä asia oli se, että tukiin voi tehdä jatkossa pysyvän hakemuksen. Jos siis muutoksia ei tule, ei uutta hakemusta tarvitse tehdä. Ongelmana tässä on se, että kasvikohtaiset pinta-alat vaihtelevat vuosittain.

Viljelijät toivoivat luotettavaa tapaa mitata peltojen pinta-aloja, ettei saman lohkon pinta-ala muuttuisi mittauskerrasta riippuen. Tässä asiassa Sarvamaa kehottaa viljelijöitä kääntymään ministeriön ja elykeskusten puoleen.

Sokerikiintiö loppuu vuonna 2017. Sokerijuurikas on tukilistalla, mutta Suomi käyttää kansallista päätösvaltaa siitä, mikä osa tuista kohdistetaan sokerille.

Sarvamaan mielestä maatalouden markkinoiden suojaaminen on nyt ymmärretty EU:ssa ja hän odottaa vapaakauppaneuvotteluissa sen mukaista tulosta. Tavoitteena on hänen mukaansa suojata entisestään maataloutta.

Viljelijöiden suunnalta tuli myös toive, että 141-tuki säilytettäisiin omanaan. Sarvamaa ei koe tätä täysin mahdottomana. Liian suuria kokonaisuuksia on vaikea hallita.

LAURA KYLMÄMAA

Haukivuorella puitiin syysrypsiä ennätysaikaisin

Harjun Luomu Oy:n pelloilla Etelä-Savon Haukivuorella puitiin ensimmäiset kuusi hehtaaria syysrypsiä lauantaina.

Maanantaina puintia jatkettiin yhdeksän hehtaarin alalla, maanviljelijä **Jukka Kohvakka** kertoo.

”Viime vuonna aloitettiin 27. heinäkuuta ja nyt 13.7. On tämä jotain ihmeellistä.”

Puintikosteus oli Kohvakan mukaan 17 prosenttia. ”Hiukan olisi muuten voinut vielä odottaa, mutta puitavaa on paljon ja sadetta oli luvassa.”

Kohvakan ja hänen naapurinsa omistaman Harjun Luomun kasvivalikoimassa syysrypsi on nyt ensimmäistä kertaa, mutta urakointihommissa Kohvakka on tutustunut kasviin jo useana vuonna. ”Tänä vuonna puin syysrypsiä 200 hehtaaria.”

Syysrypsillä on Kohvakan mukaan monia etuja. Se jakaa hyvin työhuippuja, koska se kylvetään rehuntekojen välillä ja puidaan ennen viljaa. Iso- ja syväjuurisena se on mainio esikasvi ja tuntuu muutenkin sopivan luomuun erittäin hyvin, hän luettelee.

Parhaimmillaan satomittari on luomusyysrypsiä puidessa näyttänyt 2 700–2 800 kiloa hehtaarille, Kohvakka kertoo. Keskisato asettuu hänen mukaansa 1 700 kilon paikkeille. ”Luomukevätrypsissä huippusadot ovat jotain 1 400–1 500 kiloa.”

KALLE MATTILA

Harjun Luomu Oy:n pellolla Haukivuorella puitiin lauantaina ensimmäinen syysrypsikasvusto.

Kasvupaikan valinta on tärkeää

Syysrypsin kasvupaikaksi sopii Kohvakan mukaan parhaiten viettävä länsirinnepelto. Metsän varjostusta lohkolla ei saa olla yhtään.

Tasaisemmilla mailla pelto kannattaa Kohvakan mukaan vetää kylvön jälkeen kultivaattorilla ”harjaan”. ”Harjojen pohjilta kasvi talvella kuolee, mutta harjoihin jää riittävästi kasvustoa.”

Harjun Luomun runsaasta 30 syysrypsihehtaarista puolet kylvettiin kynnökselle. ”Lanta, kyntö, päisteet äestettiin, isot kivet pois ja kylvö rikkaäkeeseen liitetyllä pneumaattisella kylvöyksiköllä”, Kohvakka kuvaa.

Nyt puitu syysrypsi kylvettiin viime heinäkuun lopussa.

Esikasvina paras on Kohvakan mukaan apilanurmi tai viherkesanto.

”Sellainen kasvi, joka jättää typpeä maahan, koska syysrypsi osaa käyttää ravinteet tarkkaan.”

SATU LEHTONEN

Hybridirukiilla on mahdollisuus korkeisiin satoihin

Suuren satopotentiaalinsa ansiosta hybridirukiit tarjoavat viljelyyn houkuttelevan vaihtoehdon, kertoo Pro Ruis -yhdistys.

Maanviljelijä **Kalle Sipilä** arvioi satotason hybridiruislohkoltaan olevan 5 000–6 000 kiloa hehtaarilta. Pro Ruis yhdistys järjesti hänen tilallaan viime perjantaina Kannattava rukiin viljely -pellonpiennarpäivän.

Saksalaisen kasvinjalostajan KWS:n edustajan **Claus Nymandin** mukaan hybridiruis on Suomen oloissa kannattava viljelykasvi. Sillä on mahdollista päästä korkeisiin satoihin ja hyvään taloudelliseen tulokseen, kun huolehditaan oikeasta viljelytekniikasta.

”Erityisesti aikaisessa kylvössä siemenmäärä ei saa olla liian suuri, ettei kasvusto muodostu liian tiheäksi ja lumihomeen riski kasva”, Nymand sanoo.

Hän kehottaa hybridirukiin tuotannossa kiinnittämään huomiota erityisesti kylvöalustan huolelliseen muokkaukseen, käytettävään siemenmäärään sekä oikeaan kylvösyvyyteen. Tavoitteena on saada aikaan mahdollisimman tasainen kasvusto.

KWS:n lajikkeita ovat Evolo ja Brasetto.

Viime syksynä ja talvena olosuhteet olivat hankalat syysviljoille.

Tänä syksynä rukiin kylvöille odotetaan olevan hyvät mahdollisuudet, sillä kasvukausi on edennyt monin paikoin nopeasti ja lämpösummaa on kertynyt runsaasti.

Hybridilajikkeiden lisäksi pellonpiennarpäivässä oli esittelyssä kotimaisen kasvinjalostajan Borealin populaatiolajike Reetta.

Se on vanhempiin lajikkeisiin verrattuna noin kymmenen prosenttia satoisampi ja lujempikortinen.

Pro Rukiin järjestämiä pellonpiennarpäiviä on vielä kaksi jäljellä. Siilinjärvellä 7. elokuuta ja Ylivieskassa 14. elokuuta.

TUURE KIVIRANTA
proruis.fi